

عکس : اعظم لاریجانی
مریم امامی

آموزش، پژوهش، اینترنت و ... گزارشی از مدرسه ی علمیه ی حضرت خدیجه (س)

«مدرسه ی علمیه ی حضرت خدیجه (س)»، یک دوره ی پنج ساله ی آموزش دروس حوزوی که از نظر مدارج حوزه به آن «سطح دو» می گویند و منطبق با لیسانس وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است، برگزار می کند. این مرکز آموزش عالی، از دیپلمه های دختریه که در کنکور سراسری حوزه ی علمیه ی قم در محدوده ی سنی مشخص، رتبه ی مورد نظر را کسب می کنند، دانشجو می پذیرد. مدرسه ی حضرت خدیجه (س)، علاوه بر دروس حوزه، برخی دوره های آموزشی و واحدهای درسی دانشگاهی را نیز ارائه می دهد که باعث نزدیکی ارتباطات حوزه دانشگاه می شود. خانم شایسته، سرپرست و مدیر مدرسه که می کوشد، دانشجویانی مجهز به علم و فناوری روز تربیت کند، در مورد پژوهش ها و تحقیقات دانشجویانش برای مجله ی رشد مدرسه ی فردا چنین سخن گفت:

«فعالیت های واحد آموزشی ما، به آموزش دروس علمی حوزوی، محدود نمی شود و واحد فرهنگی، واحد پژوهش و کتاب خانه ی ما بسیار فعال اند. در واحد فرهنگی، برای تعمیق فرهنگ دینی برنامه ریزی های بسیاری صورت می گیرد و از استادان بنام و توانمند برای ارائه ی دوره های آموزشی دعوت به عمل می آید. واحد فرهنگی مدرسه نیز، کلاس های خود را به صورت آزاد برگزار می کند و علاقه مندان بسیاری در این کلاس ها شرکت می کنند. تفسیر قرآن، فرهنگ خانواده، جایگاه زن در اسلام، و ... از جمله مباحثی هستند که در واحد فرهنگی ما مورد بحث قرار می گیرند.

واحد پژوهش و کتاب خانه ی مدرسه، با هدف نزدیک تر کردن ادبیات دانشگاه، جامعه و حوزه فعالیت دارند. هر سال موضوعی برای پژوهش دانشجویان انتخاب و به آن ها اعلام می شود. برخی از این موضوعات عبارت اند از: جهانی شدن، آسیب شناسی تبلیغ دینی، زن و اصطلاح فمینیست، و آسیب شناسی خانواده ی متعادل.

در طول پنج سالی که از راه اندازی واحد پژوهش و کتاب خانه ی مدرسه می گذرد، سعی کرده ایم موضوعات این بخش مرتبط با مباحث مطرح شده در جامعه باشد تا علاقه و انگیزه ی بیشتری برای شروع و ادامه ی تحقیق در دانشجویان ایجاد شود. برای مثال، امسال موضوع پژوهش، «نقش اینترنت در تبلیغ دینی» بوده است.

مباحث واحد فرهنگی را هم متناسب با موضوع پژوهش دانشجویان در نظر می گیریم تا مهارت ها و اطلاعات دانشجویان افزایش پیدا کند. جلسات و نشست های واحد فرهنگی، صرفاً مباحث آکادمیک را شامل نمی شود، بلکه به ذوق و سلیقه ی دانشجویان هم توجه می کنیم. مثلاً امسال که موضوع پژوهش، اینترنت و تبلیغ دینی بوده است، کارگاهی برای آموزش و معرفی وبلاگ و وبلاگ نویسی داشتیم. البته موضوع وبلاگ نویسی را هم آزاد گذاشتیم تا دانشجویان با توجه به علاقه ی خودشان درباره موضوعاتی که بیشتر مایل هستند،

وبلاگ دایر کنند. حتی در فراخوان وبلاگ نویسی هم، موضوع را آزاد اعلام کردیم.

بخش کتاب‌خانه‌ی ما، هر سال با توجه به موضوع پژوهش، تکمیل می‌شود. مجلات، کتاب‌ها، مقالات و بروشورهای موازی با موضوع پژوهش را، با تأکید بیشتر بر محور پژوهش همان سال، در کتاب‌خانه قرار می‌دهیم. یک گروه ویژه، منابع اینترنتی مرتبط با موضوع پژوهش را جمع‌آوری می‌کنند و آن‌ها را به تفکیک عناوین و مباحث، در اختیار دانشجویان قرار می‌دهند. زمانی که پژوهش‌های دانشجویان سامان‌دهی شود و به زوایای متعدد یک موضوع از نگاه‌های مختلف پرداخته شود، اطلاعات بسیار خوبی به دست می‌آید.

از خانم شایسته پرسیدیم: «با این مقالات و پژوهش‌ها چه می‌کنید و چه برنامه‌ای برای استفاده از آن‌ها دارید؟ آیا خودتان هم با توجه به نظری که در زمینه‌ی استفاده از مقالات دارید، اقدامی انجام داده‌اید؟»

ما در این جا در پایان هر سال، مجموعه مقالات و پژوهش‌های دانشجویان را به صورت فصل‌نامه چاپ می‌کنیم. مقالات و تحقیقاتی مبتنی بر منابع متعدد و به‌روز هستند، عنوان منابع مفید و مؤثر در کتاب‌خانه طبقه‌بندی می‌شوند تا برای پژوهش‌های بعدی از آن‌ها استفاده شود. به علاوه، به منظور تدوین نگاه‌ها و دیدگاه‌های تحقیقاتی یک ساله‌ی مدرسه آن‌ها را بررسی می‌کنیم.

امسال در مورد زندگی حضرت خدیجه (س) که یک سال موضوع پژوهش ما بود، دانشجویان مقالات بسیار زیبا و جالبی جمع‌آوری و تهیه کردند. ما در پایان، این مطالب را روی لوح فشرده قرار دادیم. نکات بسیار جالبی در زندگی ایشان بود که می‌تواند در جامعه‌ی امروز ما مورد استفاده قرار گیرد. اگر سایت ما راه‌اندازی شود، خود فصل‌نامه هم مطالب بسیار مفیدی دارد که می‌توانیم روی سایت قرار دهیم تا افراد بیشتری از آن بهره‌مند شوند.

از خانم شایسته و همکاران محترم ایشان به خاطر پذیرایی گرم و صمیمانه و توضیحاتشان تشکر کردیم. بعد از تهیه‌ی این گزارش به فکر فرو رفتیم. اینکه عده‌ی خاصی مسئول جمع‌آوری مطالب و اطلاعات متناسب با موضوع تحقیق و پژوهش باشند و سپس منابع دریافتی را در اختیار پژوهشگران قرار دهند، کار بسیار جالب و ارزشمندی است. فکر می‌کنم نه تنها در حوزه‌های علوم دینی، بلکه در تمام رشته‌ها و حوزه‌های علمی، دست‌رسی به چنین منابعی که طبقه‌بندی شده‌اند، به دقت کار پژوهشگران می‌افزاید.

پژوهش کار دقیق و مهمی است و البته به تخصص بالایی، هم در زمینه‌ی رشته‌ی مورد پژوهش و هم در زمینه‌ی جست‌وجوهای اینترنتی و کتاب‌خانه‌ای نیاز دارد. یکی از همکاران مدرسه می‌گفت: «دانشجویان این مدرسه هر روز از ۷ صبح تا ساعت ۳ بعدازظهر و شاید بیشتر مشغول تحقیق و کسب علم هستند. مقالات خود را برای همایش‌ها و سمینارها می‌فرستند و به تشویق مدرسه و استادان، شرکت دانشجویان در این مجامع بیش‌تر از قبل شده است.»

واحد پژوهش و کتاب‌خانه‌ی مدرسه‌ی علمیه‌ی حضرت خدیجه (س)، با هدف نزدیک‌تر کردن ادبیات دانشگاه، جامعه و حوزه فعالیت می‌کند